

Idet vi i Anledning af Ministeriets Skrivelse af 17de September d. A., hvorved vore Ytringer begæres angaaende en paatænkt nærmere betegnet Omordning af Seminarieforholdene, fremsende vore nedenstaaende Bemærkninger, tør vi som undskyldende Forklaring med Hensyn til, at samme først nu foreligge, ytre, at Seminarieforslander Jaartofts vedlagte Erklæring i Sagen indløb, medens medundertegnede Biskop befandt sig paa en Bisittatsrejse, efter hvis Tilendebringelse Sagen først kunde blive Genstand for nærmere Overvejelse.

Vore Bemærkninger skulle vi tillade os at fremsføre i samme Rækkefølge som den, hvori Ministeriets tre Hovedspørgsmaal foreligge.

I. Den Betydning, som Tilbageførelsen af Afgangsprøvens Afholdelse ved Statsseminarierne vilde have baade for disses Lærere og Elever og for det hele indre Liv ved Seminarierne, vil det vistnok være overflødigt nærmere at paavise, idet, saa vidt os bekendt, saa godt som alle sagkyndiges Udtalelser gaa i Retning af, at Ophøvelsen af den tidligere Ordning, hvorefter Afgangsprøven afholdes ved Seminarierne, har udøvet en svækkende Virkning med Hensyn til Fasthed i Institutionen og Undervisningens Frugtbarhed.

Saa nødig vi end vilde, at Opnaaelsen af det nævnte Gode skulde løbes ved et Offer, nemlig Indrømmelsen af den samme Ret til visse private Seminarier, hvilket af Ministeriet er nævnt som en uundgaaelig Betingelse, maatte vi dog være tilbøjelige til at anbefale en saadan Ordning, idet vi maatte antage som ikke umuligt, at der fra Statens Side kunde tilvejebringes en virkelig betryggende Kontrol med de paagældende Seminariers hele Indretning, Ledelse og Afslutningsprøve, og idet vi derhos turde gaa ud fra, at saa vel samtlige Dimittender fra de øvrige Privatseminarier som alle Privatister maatte kunne henvises med Hensyn til Afgangsprøve til Statsseminarierne. Men naar vi mene at turde udtale os for en saadan Ordning, er det kun under den ubetingede Forudsætning, at Indrømmelse af den nævnte Ret til visse Privatseminarier virkelig forblev indskrænket til nogle enkelte af disse, saaledes at den ikke efterhaanden udvidedes mere og mere. Ved man sig ikke fitter paa tilstrækkelig Modstandskraft over for en saadan Tendens, der sandsynligvis vil blive støttet fra en vis Side af Lovgivningsmagten, maa efter vor Mening Tanken om Eksamens Tilbageførelse til Statsseminarierne foreløbig opgives, hvor beklageligt dette end er, og det vil da være nødvendigt at søge ad andre Veje at raade Bod paa Manglerne ved den nuværende Ordning.

Den af Ministeriet i dette Øjemed fremsatte Tanke, at betinge Afdgangen til Eksamenkommissionens Prøve af en Dimissionsattest fra Statsseminarierne og anerkendte Frieminarier, saaledes at Privatister forinden Udstedelsen af Dimissionsattesten maatte underkaste sig en Prøve ved Seminarierne, vil utvivlsomt virke gavnligt til Forebyggelse af, at ganske umodne Personer indstille sig til den afsluttende Prøve. Kun maa vi med Seminarieforslander Jaartoft i Tilslutning til de af ham anførte Grunde formene, at den nævnte forudgaaende Prøve burde afholdes umiddelbart før Afgangseksamen, og at der ikke burde tillægges Vidnesbyrdet eller Eksamenskarakteren nogen medvirkende Vægt ved Fastfættelsen af Karakteren ved Eksamenkommissionens Prøve. Men i Forbindelse hermed undlade vi ikke at henstille til Ministeriets Overvejelse det af Seminarieforslander Jaartoft nærmere begrundede Forslag, at Afgangseksamens Afholdelse finder Sted paa